

ZARZĄDZENIE Nr 5
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W WARSZAWIE

z dnia 6 marca 2026 r.

w sprawie wskazania drogi dopuszczonej do ruchu pojazdów na terenie rezerwatu przyrody
Czerwony Krzyż

Na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 18 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Na terenie rezerwatu przyrody Czerwony Krzyż, zwanego dalej „rezerwatem przyrody”, wskazuje się drogę dopuszczoną do ruchu pojazdów, zwaną dalej „drogą”.

2. Przebieg drogi na terenie rezerwatu przyrody określa mapa stanowiąca załącznik do zarządzenia.

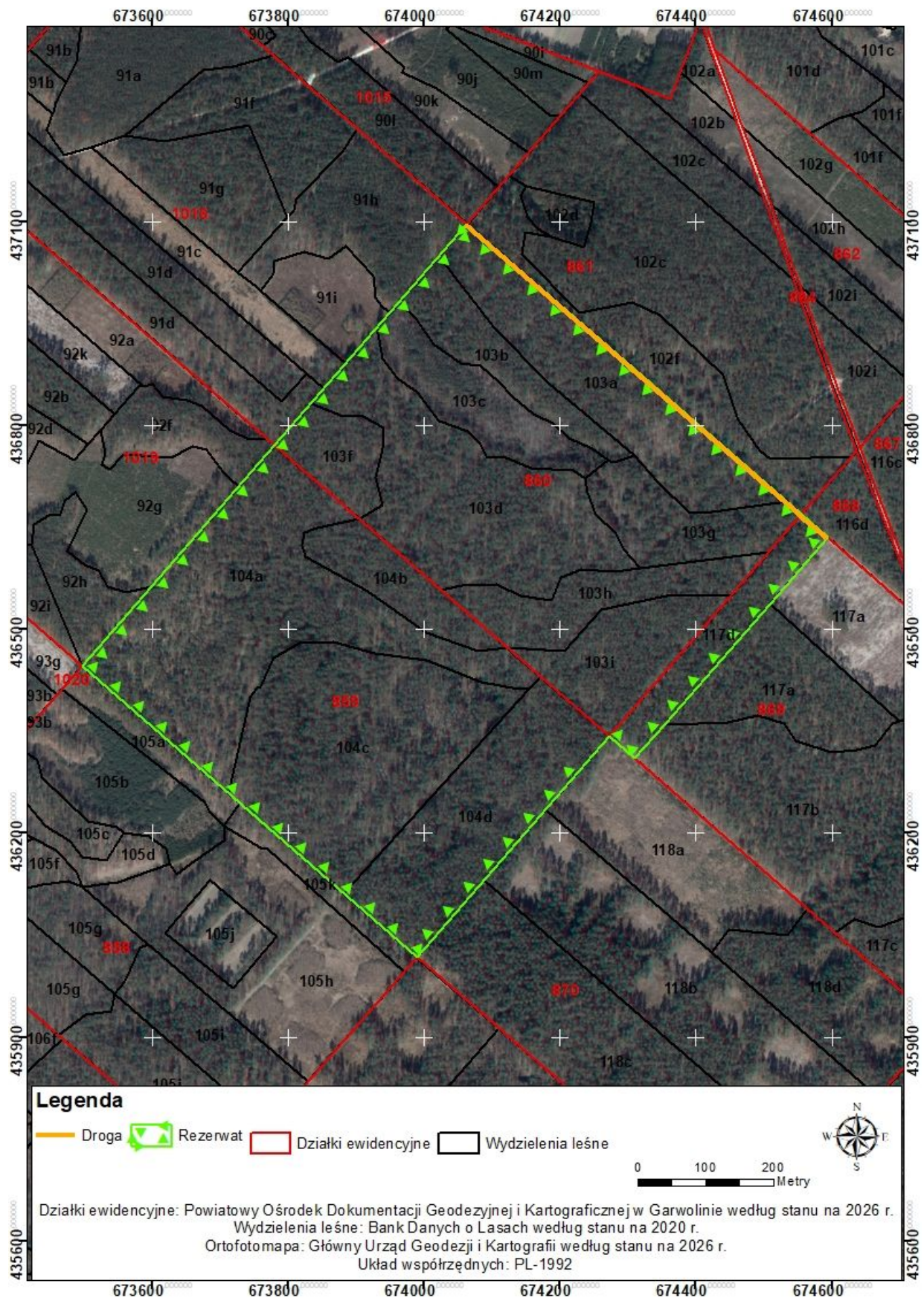
§ 2. Nadzór nad wykonaniem zarządzenia powierza się Zastępcy Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska - Regionalnemu Konserwatorowi Przyrody w Warszawie.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

**Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w
Warszawie**

Jacek Lolo
/podpisano elektronicznie/

Przebieg drogi udostępnionej do ruchu na terenie rezerwatu przyrody

Uzasadnienie

Rezerwat przyrody Czerwony Krzyż utworzono zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 czerwca 1990 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. Nr 31, poz. 248).

Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 26 lutego 2025 r. w sprawie rezerwatu przyrody Czerwony Krzyż (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 2037) powierzchnia rezerwatu przyrody Czerwony Krzyż została zwiększona o wydzielenie 117d, leśnictwa Bączki, Nadleśnictwo Garwolin.

Nadany przedmiotowemu obszarowi status prawny formy ochrony przyrody sprawił, że sposób jego użytkowania został uzależniony od przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 13) - zwanej dalej „ustawą o ochronie przyrody”. Ustawodawca poprzez art. 13 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody nakazał zachowanie wyróżniających rezerwat przyrody wartości przyrodniczych w stanie naturalnym lub mało zmienionym, poprzez służące temu celowi zakazy określone przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Zgodnie z tymi zakazami wyklucza się m.in. możliwość poruszania się pojazdów po terenie rezerwatu przyrody. Ograniczenia te posiadają powszechnie obowiązującą moc prawną, skierowaną do każdego podmiotu, który znajduje lub znajdzie się w zasięgu terytorialnym objętym tą regulacją, bez względu na to, czy posiada on bądź nie posiada prawo własności do nieruchomości, czy też sprawuje nad nią nadzór. Podkreślenia w tym miejscu wymaga, że ustawodawca wprowadzając na obszar rezerwatu przyrody zakazy, przewidział równolegle możliwość zajścia kolizji pomiędzy wymogami związanymi z ochroną przyrody, a działaniami naruszającymi te wymogi. Dlatego, w przepisach ustawy o ochronie przyrody, wraz z tymi ograniczeniami, zostały zawarte wyjątki, dające prawo wprowadzenia odstępstwa od ich obowiązywania.

Niniejsze zarządzenie zostało przygotowane w oparciu o wyjątek zdefiniowany przepisem art. 15 ust. 1 pkt 18 ustawy o ochronie przyrody, przyznającym regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska delegację do wskazywania, w drodze zarządzenia, na terenie rezerwatu przyrody m.in. dróg dopuszczonych do ruchu pojazdów. Z uwagi na fakt, że udostępnienie rezerwatu przyrody w tym przypadku odnosi się jedynie do zakazu poruszania się pojazdami i służy wyłącznie zapewnieniu swobodnej komunikacji oraz skierowane jest do nieokreślonej liczby podmiotów w sposób ciągły, właściwym sposobem derogacji w ww. zakresie jest wydanie przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska stosownego zarządzenia.

Przepisy ustawy o ochronie przyrody nie definiują pojęcia drogi, definiują natomiast pojęcie rezerwatu przyrody. Zgodnie z art. 13 ustawy o ochronie przyrody, rezerwat przyrody to obszar zachowany w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi, które poprzez obowiązujące w nich zakazy zostały wyłączone z użytkowania – art. 15 ustawy o ochronie przyrody. Taki stan faktyczny determinuje możliwość wydania derogacji udzielającej zezwolenie na użytkowanie rezerwatu przyrody jako drogi dopuszczonej do ruchu pojazdów.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie wydając niniejsze zarządzenie uwzględnił następujące okoliczności faktyczne.

Zgodnie z aktem powołującym, celem ochrony rezerwatu przyrody Czerwony Krzyż jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych stanowiska jednego z rzadszych na niżu Polski gatunków storczyka - tajemny jednostronnej *Goodyera repens* oraz innych gatunków roślin chronionych i rzadkich, występujących w zbiorowiskach leśnych o charakterze borowym. Wskazana w projekcie zarządzenia droga jest funkcjonującą od wielu lat przed utworzeniem rezerwatu przyrody Czerwony Krzyż drogą leśną stanowiącą część oddziału 103, która jest elementem sieci dróg leśnych w Nadleśnictwie Garwolin. Podczas uznawania za rezerwat przyrody, oddział 103 włączono w jego granice w całości, razem z będącą jego częścią drogą leśną, która nie posiadała żadnych walorów przyrodniczych. Zatem wskazanie drogi dopuszczonej do ruchu pojazdów w miejscu funkcjonującej od lat drogi leśnej, nie wiąże się z koniecznością budowy nowej infrastruktury. Jest to usankcjonowanie stanu faktycznego funkcjonującego od wielu lat sposobu zagospodarowania. Wyznaczona do ruchu droga leśna zachowuje dotychczasowe gabaryty.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie wskazując przedmiotową drogę uwzględnił również fakt, że zgoda na jej dopuszczenie do ruchu nie wiąże się z negatywnym oddziaływaniem na cel ochrony rezerwatu przyrody Czerwony Krzyż i umożliwia bieżącą realizację gospodarki leśnej w Nadleśnictwie Garwolin bez konieczności uzyskiwania odrębnych zezwoleń w celu przemieszczania się po terenie nadleśnictwa.